

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vármegyénk a sebesültekért.

A vármegye alispánja, aki a központi igazgatás megsokszorosított teendőinek ellátásán felül koronkint körutra indul, hogy személyesen meggyőződjék az előkészületekről és intézkedésekről, mik az egyes községekben a sebesültek elhelyezésére szolgáló kórházak felállítása és berendezése tekintetében történtek, a múlt héten utba ejtette Hódságot, Palánkát, Ó-Futakot és Ujvidéket s a szemle eredménye, melyről módunkban van egy szemtanu hí leírását adni, egyenesen csodálatra méltó.

Hódságon az iskolákban 66 ágy várja teljesen berendezve a sebesülteket, nemkülönben magánháznál 120 lábbadozó beteg részére van hely biztosítva.

A járás főszolgabírája, a társadalom legelső tagjai, kik a háborúval kapcsolatban álló minden mozgalomnak élén állanak, házról-házra járva gyűjtik a szükséges pénzt és adományokat a Vörös-Kereszt javára, hogy a községnek módjában álljon az összes felállított s ezután felállítandó ágyakat fenntartani s az odakerülő sebesülteket mindvégig teljes ellátásban részesíteni.

Palánkán a Filantropia egyesület 50 ágyat rendezett be a sebesültek részére és erről értesítette a Vörös Kereszt vezetőségét.

Futakon maguk Chotek grófok megkapó és bámulatra méltó áldozatkészséget és önfeláldozó tevékenységet fejtenek ki. A gróf határt nem ismerő készséggel áldoz oda a háború céljaira mindent, amit kérnek tőle, nem nézve, nem latogatva, van-e joga a kincstárnak követelni vagy nines. Autóját, kocsijait, lovait mind oda adta, mikor kérték. Ha a felesége Vörös-Kereszti ügyben Ujvidékre akar bemenni, kölcsön kell kérni kocsit és lovat s úgy kell összeállítani részére a fogatot. A kastély kórházzá van átalakítva, melyben sebesült tisztok, számszerint 10-en nyertek elhelyezést és összesen ötven ember részestül teljes ellátásban. A kastélyon kívül még körülbelül 550 ágy áll a sebesültek rendelkezésére, és pedig háromszáz ágyat a Vörös-Kereszt adott át a katonaság rendelkezésére tartalék-kórháznak, kétszáz ugyan csak Vörös-Kereszti ágyak berendezése ezen egyesületnek és ötven ágyak felállítása és berendezése pedig a grófok érdeme. A háromféle — két Vörös-Kereszt egyesületi és egy magán — kórház összes költségeit általában a grófok fedezik, illetőleg előlegezik, bizonytalan kilátással arra, mikor fogják visszatéríteni nekik.

Öt orvos működik a kórházban, köztük egy katonai. Az egész kórházi személyzetet is ők fogadták és tartják fenn. A sebesültek itt olyan kezelésben és ápolásban részesülnek, aminőben Budapest legelső intézetében sem részesülhetnének. Mikor az alispán ott járt, már minden műtét el volt végezve s minden beteg

már a gyógyulás útján haladt előre. De nem csoda. Állandó kórházuk minden szükséges eszközzel és szerrel mintaszerűen fel van szerelve. Műtét esetében bármiféle ritka műszerre volt szükség, a grófné csak benyult a szekrénybe s az orvos kezébe adta.

Mintaszerű a konyha berendezése is. Odavaló polgárasszonyok főznek benne s ugyancsak odavaló fiatal leányok segédkeznek nekik. Annyi betegnek természetesen rengeteg mennyiségű hus kell. Ha a huskészlet kifogy, akkor a gróf kapja magát, kimegy a vadászterületére s leterit egy-egy vadat, szarvast vagy őzet s ezzel pótolja a hushiányt.

S ezt a soktétele, sok gonddal és sok fáradsággal járó munkát oly önfeláldozással, oly önzetlenséggel végzik, mely a legnagyobb tiszteletre és hálára érdemes. A grófné azonkívül állandó összeköttetést tart fenn mind a vörös kereszt budapesti központjával, mind az ujvidéki és pétervárad hatóságokkal s e téren is oly jártasságot és szakismeretet tanusít, mely dicséretére válnék minden hivatásos katonai és polgári tisztviselőnek.

Azt az odaadást, azt a gyöngédséget, azt a nemes-szivűséget, melyet a grófné diakonissza munkájában tanusít, egyszerűen lehetetlen leírni. Könnyekig megható volt látni azt az imádatos tiszteletet és szeretetet, mellyel a keménylelkű hadfiak beléptekor fogadták. A jární tudó sebesültek valósággal megrohanták, kezét és ruháját esókolták, ki hol érte. Ezek a sebesültek igazán áldhatják a mindenhatót — amint áldják is, — hogy nyomoruságokban ilyen védő angyalt küldött hozzájuk, aki úgy gondoskodik róluk, hogy édes anya sem különben édes gyermekéről. Ismeri minden betegségét, sebesülését, láza fokát úgy, hogy oda sem kell néznie a fejtáblájára, hogy megállapítsa, tegnap óta emelkedett-e vagy csökkent egy fokkal a láza.

S ápoló munkája közben mindenkihez van egy-egy szíves, vigasztaló szava, hozzátartozóit, kívánságait illető kérdése. Mennyire jól érzik magukat itt a sebesültek, ékesszóló bizonyíték rá a következő eset.

Sebesültjeinkkel egy sebesült szerb hadifogoly is odakerült. Előző napon kérdezte a grófné, hogy érzi magát. Azt felelte: jól. De azért mégis csak jobbszeretne odaát lenni a testvérei között, kérdezte tovább a grófné. Soha vissza nem kívánkozom, volt a meglepő válasz, mert ilyen jó dolgom, mint itt, nem volt és nem is lenne oda át sohasem.

* * *

Futakról Ujvidékre folytatta útját az alispán és kísérete. Itt, alig ocsudtak fel a futaki ámulatból, már is újabb ámulatba estek, mert amit az ujvidéki vörös kereszt hölgytagjai mivelnek, meghalad minden emberi képzeletet. Ujvidék az első állomása a sabáci harc-ter-

ről érkező sebesülteknek. Hatvan-hetven kocsival jönnek egymás után a vonatok s bennök a sebesültek úgy, ahogy a haretéren beszállították őket. Itt történik az első átvizsgálás, ami szinte emberfeletti feladatot ró a hölgyekre, mert nemcsak az ottmaradó, hanem rövid percek alatt az átutazó betegeket is ki kell szolgálniuk minden tekintetben. Az utközben kiszervekedtek tetemét elvitetik a halottas kamrákba; a tovább nem szállítható súlyos sebesülteket elhelyezik az e célra berendezett kórházakba; a szállítható, de kimerült könnyebben sebesülteket is kiszállítják az állomáson a kórházszertüleg berendezett pihenőbe, hol kipihenhetik az eddigi ut fáradalmait s pihenésük alatt ellátják őket frissítőkkel, meleg és hideg ételekkel, inni és színi valóval, miket a rendelkezésre álló készletből két kézzel osztogatnak ki köztük a fáradhatatlanul sürgő-forgó uri hölgyek.

S minthogy olyan nagy esata után, minő a sabáci volt, a vonatok éjjel-nappal hozzák a sebesülteket, a szolgálat is éjjel-nappal állandó. Hogy e rendkívül terhes feladatnak megfelelhessenek, a kórházban és a pihenőben 24 órás turnusban felváltva teljesítenek szolgálatot a vörös kereszt hölgytagjai. Reggel hét órakor állanak munkába. Atöltöznek s azonnal dologhoz látnak. Ellátják a konyhát: zöldséget tisztítanak, burgonyát hámoznak, sütnek-főznek, mosogatnak, törülgetnek, egyszóval mindentéle konyhamunkát maguk végeznek, nincs sem szakácsnéjük, sem mindenes lányuk. Ha vonat érkezik, a sebesültek körül forgolódnak, ami maga is erősen előveszi őket, mert a vonat nem áll sokáig. Karikaszapásra kell menni mindennek. Rendes eset, hogy a sebesültek még nem költötték el a táplálékukat, mikor a vonat már megindul. Az ablakon keresztül dobálják ki az edényeket és evőeszközöket s a vörös kereszt uri hölgyei a vonat után futva úgy szedegetik fel a porból, sárból s azonnal elmosogatják, megtörölgetik, rendbe rakják, hogy a következő vonat teljesen készen találja őket. Isten fizesse meg áldásos fáradozásukat.

A Vörös-Kereszt tudakozó irodája Zomborban.

A zombori Vörös kereszt egyesület tudakozó irodájában a szükséges felvilágosítások megadására a következők osztattak be.

Hétfő, 8-tól fél 12-ig.

Purman Irén, Maurer Margit, Vill Angela, Trischler Béla.

Fél 12-től 2-ig.

Holczer Erzsike, Kamoesai Kató, Köröm Margit, Szondy Imre.

2-től 6-ig.

Rittinger Rezsőné, Szabó Aranka, Karvázy Jolán, Paresetics László.

Kedd, 8-tól fél 12-ig.

Bedekovics Berta, Spitzer Rózszi, Schmidt Anna, Szévald Ferenc.

Fél 12-től 2-ig.

Kótai Irénke, Grosszer Blanka, Hukk Etus, Khürner Béla.

2-től 6-ig.

Kaich Mariska, Jankovics Miluska, Szmolenszky Lenke, Husvéth István.

Szerda, 8-tól fél 12-ig.

Schäffer Jolán, Lukics Etelka, Zomboresevics Ilonka, Metz Ferenc.

Fél 12-től 2-ig.

Schäffer Irén, Masirevics Györgyike, Gábor Zsuzska, Szmolenszky József.

2-től 6-ig.

Trischler Nelly, Kaich Mariska, Nemes Paula, Kovaesics Cäsar.

Csütörtök, 8-tól fél 12-ig.

Feldmann Ilonka, Konyovics Melánka, Ádám Mariska, Husvéth Lajos.

Fél 12-től 2-ig.

Kamoesai Kata, Holczer Erzsike, Köröm Margit, Szondy Imre.

2-től 6-ig.

Rozgonyi Irén, Karvázy Jolán, Rittinger Rezsőné, Csarsh Gábor.

Péntek, 8-tól fél 12-ig.

Hukk Jolán, Petonszky Adrienne, Pekánovits Margit, Kovaesics Cäsar.

Fél 12-től 2-ig.

Ádám Mariska, Vojnics Rózszi, Hukk Etus, Krix Gyula.

2-től 6-ig.

Obláth Ilonka, Szabó Aranka, Trischler Nelly, dr. Veszeloovszky József.

Szombat, 8-tól fél 12-ig.

Rozgonyi Irén, László Etelka, Hukk Jolán, Husvéth Lajos.

Fél 12-től 2-ig.

Petonszky Adrien, Zomboresevics Ilonka, Rajkovics Szmylyana, Duchon Béla.

2-től 6-ig.

Kovaesics Erike, Vojnics Rózszi, Obláth Ilonka, Köröm Géza.

Vasárnap, 8-tól fél 12-ig.

Petonszky Irén, Grosszer Blanka, Hukk Gizella, Palanaeski Lubamir.

Fél 12-től 2-ig.

Feldmann Ilonka, Konyovics Melánka, Ádám Mariska, Bräjer Gyula.

2-től 6-ig.

Gábor Zsuzska, Masirevics Györgyike, Stvertoczky Ilonka, Krix Gyula.

Adományok a Vörös Kereszt Egyesületnek.

A zombori Vörös Kereszt Egyesület tudakozó irodájába a következő adományok érkeztek be:

N. N.: 20 fillér. A zombori izr. betegsegélyző egyesület: 15 K. Schäffer Irén: 46 drb képes újság. Offner Ignác: 21 drb képes újság, 3 zsebkendő, 3 alsónadrág, 1 drb ing, 1 törölköző, 1 üveg befőtt. Özv. Fischer Gyuláné: 12 alsónadrág, 6 fehér, 6 tarka ing, 12 drb zsebkendő, 12 pár harisnya. Haberfeld Józsefné: 3 ing, 6 zsebkendő, 3 drb alsónadrág. Áman Ferenc: 1 zsák burgonya. Szabó Pálné: 1 drb vászon. Engl Mór: 26 motring pamut. Robitsek Jakabné: 6 drb alsónadrág, 1 drb ing. Scheib Ádámné: 5 drb alsónadrág, 4 drb ing. Özv. Karvázy Józsefné: 6 drb alsónadrág, 6 drb háló ing. Szemes Józsefné: 2 drb nagy toll párna, 1 drb kis toll párna, 1 paplan, 4 drb nagy párna huzat, 2 drb kis párna huzat, 2 drb paplan lepedő, 2 drb asztalterítő, 6 drb szalvéta, 6 drb törölköző, 6 drb alsónadrág, 8 drb kötöző ruha. Grosszer Irénke és Blanka gyűjtése: 23 ing, 20 alsónadrág, 6 vankos huzat, 1 toll párna, 1 lepedő, 2 drb zsebkendő. Özv. Balczér Györgyné: 5 ing, 2 pár kezeltő, 6 drb gallér. Mészáros Sándorné: 3 ing, 3 alsónadrág, 3 lepedő. Herczeg Mátyásné: 1 vankos, 2 ing, 2 törölköző, 2 alsónadrág, 1 lepedő, 9 vászon darab. Sárói Szabó Lászlóné: 12 drb zsebkendő, 12 pár harisnya, 3 drb alsónadrág és 1 drb ing. Engl Mór: 4 kis párna, 2 áthuzat. Türr Antalné: 2 K. Köröstyös Teréz: 20 fillér. Suplát Teréz 20 fillér (Csonoplya). Özv. Kurin Józsefné: 20 fillér. Pravga Györgyné: egy üveg uborka. Nemes Ella: 2 rud nyári szalámi. Mandl Mihály: 20 fillér (Hódság). Dr. Veszeloovszky József: 5 ing, 5 alsónadrág. Paresetics Józsefné: 1 K. Erdélyi Ferenc (Bükszállás): 5 drb férfi alsónadrág, 4 törölköző, 2 ágylepedő. Onodi Sándorné: 11 drb alma, 3 férfi ing. Krump Vilmos: 6 drb férfi ing. Özv. Kaich Alajosné: 3 drb törölköző, 3 drb huzat és egy párna. Siskovits Katika: 3 drb törölköző, 2 párna. Harmuth József: 10 kg. rizst, 1 doboz cukor, 1/2 kg. pót-kávé, 1 kg. kávé, 1 csomag tea. Özv. Barthal Kovács Stefánia: 7 drb ing, 7 drb alsónadrág, 12 pár harisnya, 6 pár esukló melegítő. Lugumerszky P. Szvetozár: 1 drb könyv. Schön Adolf: 2 drb könyv. Henneberg Sándorné: 4 drb alsónadrág, 4 ing, 3 drb zsebkendő. Mandics János: 23 drb 1 literes palaack siller bor és 4 drb fél literes palaack siller bor. Dr. Szilágyi Mór: 24 füzet „Jövendő”, 4 füzet „Képes Folyóirat”, 3 füzet „Magyar Szalon”, 4 füzet „Pesti Hírlap” naptára, 44 füzet „Tolnai Világlapja”. N. N.: 27 drb kötöző ruha. Schneider János: 2 K. Sztricsévits Miska: 1 K. Léderer Leó: 122 drb képes újság. Cäre József: 1 K. Özv. Kleiner Fábri: 9 drb férfi ing és 24 drb Tolnai Világlapja.

Tillger Mihály: 3 K. Pszotka József: 1 kis kosár szőlő, 1 zsák burgonya. Zsurkovits, Tosóné: 3 kg. Zombori turu. Velnerter Pál: 1 kosár killi. Kekézovits Mátyás: 10 drb ing, 3 drb alsónadrág. Schwerer József: 1 drb vadkacsa, 4 drb szalónka. Koczkar Zsigmond: 12 drb alsónadrág, 12 drb ing. Popovits István adótárnok: 6 drb zsebkendő, 3 drb ing, 3 drb alsónadrág. Scultéty Ferenc: 448 liter bor. Dr. Hajnal József: 12 drb könyv.

Vörös-Kereszt egyleti fiókok a vármegyében.

Folytatólagos kimutatás.

Az eddigi eredményről a következő kimutatásban számolunk be:

Áthozat 1914. augusztus 20-án lezárt kimutatásból 30 alapító-, 1368 rendes-, 55 rendkívüli tag 7149 K, készpénzgyűjtés 1525 K 70 f., 460 ágy és 310 sebesült ingyenes ellátása.

27. Ada: 1 alapító-, 38 rendkívüli tag 78 K, készpénzgyűjtés 310 K.

28. Bácsfeketehegy: Készpénzgyűjtés 100 K, 60 ágy és 60 sebesült ingyenes ellátása.

29. Bácsóváros: 1 alapító-, 10 rendes tag 114 K, készpénzgyűjtés 873 K 30 f.

30. Bácsordas: 61 rendes tag 486 K.

31. Bátmonostor: 12 rendes tag 24 K.

32. Boldogasszonyfalva: Készpénzgyűjtés 1365 K 83 f.

33. Csantavér: 73 rendes tag 146 K, készpénzgyűjtés 210 K és 900 K értékű élelmiszerek a szabadkai kórháznak.

34. Csurog: 69 rendes tag 146 K, készpénzgyűjtés 1173-74 K.

35. Dunabökény: 16 rendes tag 32 K.

36. Hercegszántó: 78 rendes-, 3 rendkívüli tag 159 K.

37. Kerény: mult kimutatásban 43 rendes tag, most újabban 19 rendes tag 38 K.

38. Kiskér: 39 rendes tag 78 K.

39. Kiszács: 50 rendes tag 100 K.

40. Martonos: 2 alapító-, 43 rendes-, 1 rendkívüli 185 K és 12 ágy.

41. Militics: 1 alapító-, 111 rendes tag 262 K.

42. Nagybaracska: 23 rendes tag 46 K.

43. Nádálja: 45 rendes-, 2 rendkívüli tag 92 K, készpénzgyűjtés 456 K 80 f.

44. Pacsér: tagok gyűjtése folyamatban. 40 ágy, 40 sebesült ingyenes ellátása.

45. Petrőcz: 4 alapító-, 78 rendes tag 874 K.

46. Pinczéd: készpénzgyűjtés 600 K.

47. Regőcze: 35 rendes tag 70 K.

48. Sajkásgyörgye: készpénzgyűjtés 769 K 36 f.

49. Szilberek: 10 alapító-, 34 rendes tag 566 K.

50. Temerin: 44 rendes tag 88 K.

51. Ujsóvár: 37 rendes tag 74 K.

52. Veprőd: 1 alapító-, 60 rendes tag 220 K.

53. Wekerlefalva: 1 alapító-, 10 rendes tag 120 K.

54. Zsablya: készpénzgyűjtés 3407 K 70 f.

Összesen: 51 alapító-, 2387 rendes-, 99 rendkívüli tag 11381 K, készpénzgyűjtés 10792 K 63 f., 592 ágy, 410 sebesült ingyenes ellátása.

H I R E K.

Újabb adományok. A bácsmezei bevonultak hátramaradtjainak segélyezésére Leibach János 300 K, Vojnits—Szemző Jozefa 500 K, Leszkovácz Mileta 20 K-át adományozott és küldött be Scultéty Ferenének, Bács-Bodrog vármegye alispánjához.

A Vörös-Kereszt egylet javára a következők adakoztak. Zsupanszky Lyubomir Oszivác 1000 K, Bozsín Szima Zsablya 50 K, Monostorszegi Vörös-Kereszt egylet fiókja 135 K, Apits Gyóka Zsablya 20 K.

A szövetségi hűség jelvénye. Igen sok urral és hölgygyel találkozunk, a kinek ruhájára egy kerek jelvény van kitűzve. A kis, magyar és német nemzeti színnel emaillezett lapon a király és Vilmos német császár domborművü képe. A szövetségi hűség jelvénye — ez a neve a kis emléknek, a melyet a bevonultak családtagjait támogató országos segélybizottság árusít, Zomborban Schön Adolf könyvkereskedésében kapható. Simontsits Elemér képviselőházi alelnök áll ennek az akciónak az élén. Az egész ország területére kiterjesztik a nemes mozgalmat. A szép emlék egy korona husz fillérbe kerül és érdekes, hogy a pénz nem közös pénztárba juttatják, hanem minden város területén, a hol az emlék elkelt, az odavaló hadbavonultak hátramaradtjait segítik meg az ott egybegyűlt pénzzel. Elég fontos, hogy mindenütt minél többen vásárolják meg a szövetségi hűség jelvényét.

Fehérneműek sebesültjeinknek. Scultéty Ferenc vármegyei alispán kezdeményezésére egyre érkeznek fehérneműek a vármegyehezába a helyben ápolat sebesültek részére. Újabb adományok:

Bunyi Genovéva: 1 ing, 2 lepedő; Czvrkusits kereskedő: 6 ing, 6 zsebkendő, 4 törölköző, 3 alsónadrág, 2 lepedő és 3 szalvéta; Vojnits István ifj.: 15 ing, 8 alsónadrág és 15 pár harisnya; Fodor Mihály: 8 ing és 2 alsónadrág; Bácskertes község előjárósága gyűjtése: 175 ing, 125 alsónadrág, 39 drb különféle fehérnemű, 5 férfi öltöny.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Grynaeus Gézané szül. Mattyasovszky Gizella ugy a saját, mint gyermekei Ida, Anna, István és Dezső, valamint a nagyszámu rokonság nevében is, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy drága jó fia, illetve szeretett testvérük *Grynaeus Géza* cs. és kir. 23-ik gyalogezredbeli hadnagy folyó évi augusztus hó 19-én, 22 éves korában a déli haretéren hősi halált halt. Zombor, 1914. évi augusztus hó. Dicsőség emlékének!

Halálozás. Dr. kazinci Kazinczy Gyula m. kir. udvari tanácsos, kir. közjegyző augusztus hó 28-án életének 71-ik évében rövid szenvedés után Órszálláson elhunyt. Temetése augusztus hó 30-án délután volt nagy részvét mellett.

Iskolai ügyek.

Értesítés. A zombori református elemi iskolában az 1914/15-ik tanévre a beiratások folyó évi szeptember hó 6., 7. és 8. napjain fognak megejteni. A beírások befejezte után a tanítás megkezdődik. Iskolánkban a tanítás díjmentes. Zombor, 1914. augusztus 28-án. — Arany Gusztáv ref. lelkész, iskolaszéki elnök.

Iskolai értesítés. A szegedi főgimnázium igazgatósága értesíti az összes érdekelt szülőket és tanulókat, hogy a szegedi állami főgimnáziumba a beiratások szeptember hó 14., 15. és 16-án délelőtt 8—1-ig fognak megtartatni. Azokat a tanulókat, akik szeptember 2-án vagy 3-án vizsgálatot tesznek, a vizsgálat után azonnal felvétetnek, ha az igazgatónál felvételre jelentkeznek. A kedvezmények, mint az év beszámítása, vizsgálatra bocsátás, ösztöndíj, tandíjmentesség stb. csak azon tanulóknak engedélyezhető későbbben, akik a kitűzött időben beiratkoztak. Az előadások megkezdésére vonatkozólag a jövő héten történik intézkedés. Szeged, 1914. augusztus hó 27-én. — Igazgatóság.

Beírások a polgári leányiskolába és a női kereskedelmi szaktanfolyamra. A zombori kereskedők testülete által fenntartott (ezelőtt *magán*) *polgári leányiskolában* és a *női kereskedelmi szaktanfolyamon* a beírások az iskola épületében (Flórián-ut 14. sz.) folyó évi szeptember hó 1., 2. és 3-án mindennap d. e. 9 órától lesznek. Az előadás a polgári leányiskolában szeptember 5-én, a női kereskedelmi szaktanfolyamon szeptember 9-én kezdődik.

Iskolai értesítés. A zombori m. kir. állami főgimnázium javító, pótló és felvételi vizsgálati folyó évi augusztus hó 31-én (hétfő) d. e. 10 órától kezdődőleg a magánvizsgálatok augusztus hó 31-én és szeptember hó 1-én d. u. 3 órakor tartatnak meg a Zombori Általános Ipartestület helyiségében (Ezsebet-körut). Az 1914—15. tanévi beiratások ugyancsak e helyen tartatnak meg szeptember hó 1., 2. és 3-án d. e. 8—12 óráig s illetőleg, mind a tanévnek rendes időben megnyitása nehézségbe ütközik a beiratkozás végső határideje szeptember hó 15-ke, mely határidőn belül a jelzett órák alatt a beiratkozások eszközölhetők. A rendes tanmenetnek megzavarása következtében szükségessé váló kedvezmények (pl. tanév beszámítás, vizsgálatra bocsátás tandíjkezdvevény stb.) későbbben csak oly tanulóknak engedélyezhető, akik a rendes időben beiratkoztak. Tekintettel a közlekedés nehézségeire a vidéki tanulók személyes megjelenéseitől egyelőre eltekint az igazgatóság és a beiratkozásra való jelentkezés az okmányok és beiratási díjak beküldése mellett írásban is történhetik. Beiratási díj a róm. kath. vallásu tanulóknál 18 korona 50 fillér másvallásuknál 17 korona 50 fillér ezennel fizetendő, a tandíj befizetésére a tandíj szabályzatban megállapított határidő igénybe vehető. A tanítás kezdete annak idején hirlapilag fog közöltetni.

A helybeli állami elemi iskolában (Kigyó utca) a beírások folyó évi szeptember 4-én és 5-én délelőttökint 8—11 óráig tartanak. Az I-ső osztályba valláskülönbség nélkül felvétetnek azon gyermekek, akik a városi hatóság tanusítványa szerint 6. évüket szeptember 1-je előtt betöltötték. A tanulók a beíráshoz szülőjük vagy ezek megbízottja kíséretében tartoznak megjelenni, hogy a felveendő tanuló neve, születési adatai, a szülő vagy gyám neve, foglalkozása, lakása, a himlőoltás vagy újraoltás megtörténte teljes és hiteles adatok alapján legyen bejegyezhető. A felvétel az I-ső osztályban a jelentkezés sorrendjében történik; de a II. és III. osztályba lépők közül az iskola mult tanévbéli növendékei elsőbbségben részesülnek. Tandíj nincsen, csupán 50 fillér beíratási díj fizetendő. A szegénységüket igazoló szülők a beíratási díj megfizetése alól is felmentetnek. A rendszeres tanítás szeptember 7-én kezdődik. Zombor, 1914. augusztus 28-án. — Gubitza Kálmán, igazgató.

Beiratkozás a zombori róm. kath. iskolákba.

A háborus bonyodalmakra való tekintettel az összes körülmények alapos megfontolása után a zombori róm. kath. iskolaszék az 1914—15-iki tanév kezdetével megnyitja előadásait azon iskolákban, ahol elháríthatatlan akadályok nem állják ennek az útját és az érdeklődő közönségnek a következő megállapodásokat hozza szíves tudomására:

a) **Beiratkozás.** A zomborvárosi róm. kath. mindkétnemű népiskolában, — úgy a polgári leányiskolában — a tanulók felvétele a jövő iskolai évre szeptember 2., 3., 4. és 5. napjain az érseki árvaházban elhelyezett óvoda helyiségeiben történik úgy, hogy mindennap reggeli 9 órától 12-ig a fiúk és délután 3 órától 6-ig a leányok iratkozhatnak. Ezen beiratkozás alkalmával az 1908. évi 46. t. c. I. §-a értelmében minden népoktatási intézetbe felvett tanuló után 50 fillér beíratási díj fizetendő, mi az ifjúsági és tanítói szakkönyvtár gyarapítására fordítatik. Ugyanekkor ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 10 fillért, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 20 fillért tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték: miért is szükséges, hogy e körülményt előttem, mint igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már most naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanusítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, önmaguknak okoznak kínos kellemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, csak nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnak céduláikhoz. A beíratások az iskolaigazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközölködnek.

A központi fiú- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és cservenkai, úgy a szelenesei városrészből a Sztapári ut végéig a „Tigris”-vendéglőn túl egész az özv. Csihásné urinő házáig, aztán a Fehérgalamb-utca és a „Fehér galamb” koresmától a polgári kaszinóig és ezen saroktól a Thököly-ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Árpád-, Barát-, Madár-, Liszt-, Orgona- és Kalap-utcakean lakó első és második osztályú, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. vallású tanulók feltétlenül; — más vallásfelekezeti helybeli vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vétetnek fel, ha azt az egyes osztályok térnagysága megengedi. A szelenese városrész fentjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani I-ső és II-ik osztályú tanköteles a szelenesei iskolába, a bánáti városrészben lakók pedig — a Csonoplyai-ut, a Völgy- és Árok-utca kivételével, kik a belvárosi iskolába iratnak be, — a bánáti osztályokba lesznek felvéve.

A szelenesei és bánáti külvárosokban, — valamint a polgári

leányiskola 4. osztályában az előadások a szeptember 7-én fél 8 órakor tartandó „Veni Sancte” után **feltétlenül** megkezdődnek; — a többi osztályokban pedig csak akkor, ha az iskolatermekben berendezett katonai kórházak felszabadulnak.

b) **Tandíj.** Az összes 6. osztályú népiskolákban az oktatás **ingyenes**; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli gör. keleti, ref., ág. ev. és izraelita vallású tanulók után a népiskola 6. osztályában egyenként 20 korona évi tandíj — es pedig szeptember 1-én és február 1-én 10—10 koronányi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája, azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. A polgári leányiskola I., II., III. és IV. osztályába iratkozó **helybeli** róm. kath. vallású tanulók fejenként 20, míg a vidékiek vagy más vallásúak 40 korona évi tandíjat fizetnek és pedig szeptember 1-én és február 1-én amazok 10—10, az utóbbiak pedig 20—20 koronás előleges részletekben. Azon tanulók, kik után a köteles tandíjat a jelzett napokon pontosan be nem fizetik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. A polgári **magán** vizsgára jelentkezők szintén tartoznak a vizsga előtt lefizetni a tandíjat; és pedig a helybeli kath. vallásúak 20 koronát, a vidékiek vagy más vallásúak 40 koronát. A polgári leányiskola növendékei kivétel nélkül 2 korona **beíratási díjat** fizetnek az intézeti főnöknő kezébe, ki az összeget az iskolai év kezdetétől számítva 15 nap alatt az iskola pénztárába szállítani köteles. Tartozik ezenfelül minden polgári iskolai tanuló a beíratás alkalmával ifjúsági könyvtár javára 2, valamint a tornatanításért külön 2 koronát lefizetni. Megjegyeztetik még, hogy miután a vidéki vagy más vallású tanulók csak feltétlenül, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi; ennek következtében ezek beíratkozása csak szeptember 7-ik és 9-ik napjain fogadtatik el.

c) **Óvoda.** Az apácák vezetése alatt levő kisedővoda a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest elsősorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskolaigazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisedővoda járó minden gyermek után havonként előre 2 korona tandíj fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj előre le nem fizettetik, az óvodából azonnal hazaküldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek a kegyuri bizottság a zombori magyar jótékony nőegylet kérelmére ingyenhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. — Zombor, 1914. évi augusztus hó 22. Fejér Gyula s. k. apátplébános, igazgató.

N y i l t t é r .)

Jegyzőkönyvi kivonat.

A zombori fodrázok szakosztálya, augusztus 24-én tartott rendkívüli ülésében, a következő egyhangú határozatot hozott:

Kummerkramer Andrást, szakosztályunk pénztárosát, aki királyunk születése napján az üzletét nem zárta be, pedig erre kötelezte magát, bizalmatlan vele szemben és ezért megfoszsa pénztárosi állásától, kizárja a tagok sorából, vele szemben az érintkezést beszünteti és bojkottálja; 20 (husz) korona óvadékát pedig, a hareba induló katonák hátramaradt családjainak juttatja s e határozatot nyilvánosságra hozza s eljárását a n. é. közönség megítélésére bizza.

Borbélyok szakosztálya.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK

Flórián-utca 11.
szám alatt ki-
sebb fiúk vagy
lányok teljes el-
látásra elfogad-
tatnak. :- :-

3-1

Uj sörcsarnok !!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Zomborban, a Kossuth Lajos (Fő-) utca 11. sz. házban, a volt Ugry-féle cukrázda helyiséget

s ö r c s a r n o k k á

átalakítva, megnyitottam. Kitünő s izléses konyha! Mindennemű elsőrendű italok. A pontos és szolid kiszolgálás tekintetében t. vendégeimet előre is biztosítva maradtam.

Zomborban, 1914. augusztus hó 23-án.

Kiváló tisztelettel:

Kaelbly Mihály,
vendéglős.

Abonensek elfogadtatnak !!

2-2

Unió jéggyár

ZOMBORBAN.

Házhoz szállít naponta
- bármily mennyiségben -
kristály tiszta

MÚJEGET

mm. 2 korona árban.

Az Unió jéggyár.

25-18